

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Hadseregparancs a kraszniki és lublini diadalokról

**A szerb hadsereg egyhatodát megsemmisítettük — Hindenaurg serege előnyomul Oroszországban — Páris előtt győznek a német seregek —
A francia kormány-sajtó árulással vádolja Oroszországot**

Ellenségeink ágyúikon, gépfegyvereiken és katonáikon kívül most egy újabb fegyvert vonultattak föl ellenünk: a hazugság fegyverét, amelylyel sikertelenségeiket, vagy győzelmeinket akarják megsemmisíteni a külföld előtt. Am e hazudozásokat is épp úgy, mint más támadásaikat tönkre silányítja a mi hadvezetőségünk, amelynek történetirója: *Höfer* vezérőrnagy e valótlanságokkal szemben rövid szavakkal, de katonás keménységgel állapítja meg és tárja föl a valóságot. — Hadseregünknek és vitéz katonáink szinte költői dicsérete az a hadseregparancs, amelyet *Dankl* Viktor tábornok, az első hadsereg vezére bocsátott ma ki katonáihoz az elért eredményekben és óriási teljesítmények felsorolásában mondva el a legszebb hőskölteményt.

A balkáni harctér mély csöndje a halotti csönd, amely ráborul az ellenségre, amely a hivatalos jelentés szerint hadseregének egyhatodát veszítette el a legutóbbi vakmerő kísérleténél.

Teljesen vigasztalan a helyzet a franciákra is, akikkel szemben a dicsőséges német hadsereg folyton újabb jelentős sikereket ér el. Néhány nap talán már csak a francia sereg teljes összeroppanásáig, amelyet már érez a francia közvélemény és amelyért árulással vádolja meg Oroszországot és pedig nem is az ellenzék, hanem a kormány-sajtó nyilatkozik úgy, hogy Oroszország elárulta a francia szövetségest Szerbia kedvéért, a melyért egész erejével a monarchia ellen fordult. Természetesen fáj Franciaországnak a tudat, hogy drága pénzen kitartottja nem tudja föltartani a viharsebesen közeledő katasztrófáját, hanem inkább fajtestvérét akarja megmenteni a nagyszláv hóbort kedvéért. A kétségbeesés és harag késő: a kocka el van vetve.

Mai távirataink itt következnek:

Höfer vezérőrnagy cáfolja az oroszok és a szerbek hazugságait

Budapest, szeptember 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Höfer* vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese egyes külföldi sajtóorganumoknak hadseregeinknek nemzetiségbeli csapatairól közölt ferditő és képtelen állításokkal szemben megállapítja, hogy

ugy az orosz, a galíciai csatamezőkön, mint a balkáni hadszíntéren németek és magyarok, északi- és délszlávok, olaszok és románok a legfelsőbb hadurhoz való hű ragaszkodással és tudatában annak, hogy milyen szent javakat védelmeznek, valamennyien oly csodás hősiességgel küzdenek, hogy még a mi legveszedelmesebb és számbelileg tulnyomó elleniségünk elismerését is kivívták. Így északon a szlovénekből, horvátokból és olaszokból álló 97. gyalogezred Lembergben kiváló bravúrral és elszántsággal harcolt és nagy veszteségeit állhatatosan viselte el. A délvidéken pedig az otocaci 79. gyalogezred az alsó Drina mentén nehéz harcokban tartott ki hősiességgel.

Valótlannak azok az erősen tulzott híradások is, amelyek ennek a csapattestnek veszteségeiről szerb részről terjesztettek. A szerbek azt híresztelik, hogy az ezredből három ezren estek volna el, holott hivatalos megállapítás szerint az eltűnteknek, halottaknak és sebesülteknek összes száma 1424 főre rug. — Orosz forrásból viszont azt a hírt terjesztik, hogy a lebergi csatában 70,000 osztrák-magyar katona esett foglyul. Az ilyen híresztelések az eddig kiadott hivatalos megállapítások után még cáfolatra sem szorulnak.

Dankl hadseregparancsa a kraszniki és lublini győzelmekről

Budapest, szeptember 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállásról jelentik, hogy *Dankl* Viktor lovassági tábornok szeptember 14-én hadseregparancsot bocsátott ki, amelyben a következőket mondja:

A derék első hadsereg egy rendkívül nehéz hadműveletet fényesen oldott meg. — Kraszniknál és Lublin előtt az oroszokat döntőleg megvertük. Azután az erődítményszerű állásban elhelyezkedett ellenséggel két héten át éjjel-nappal harcban voltatok és annak számtalan támadását mindannyiszor eredménnyel visszavertétek és miután az oroszok naponta újabb erősítéseket kaptak és végül legalább kétszer oly erősekké lettek, mint mi, támadásainkat önként beszüntettük, hogy a hozzánk csatlakozó többi hadseregünkkel vállvetve tovább küzdjünk. A Tuiew-regio mocsarain és erődein át való menetelés szin-

tén óriási követelményeket támasztott veletek szemben. Hála kitartásunknak és szívósságunknak, e feladatnak megoldása is sikerült és az oroszok alig merészelték a ti meneteleket megzavarni. A veretlen első hadsereg ma a számára kijelölt helyen áll.

Köszönetet mondok hőseink első hadseregem valamennyi tagjának mindazért a kiváló cselekedetért, amit eddig minden irányban teljesített. A háboru eddig velünk szemben nagy követeléseket támasztott. Ezek a követelmények a jövőben sem lesznek kisebbek, de ti, az első hadsereg katonái, állhatatosan és eredményesen meg fogtok azoknak felelni hazánk üdvére, ő felsége fenkölt császáruknak és királyunknak dicsőségére.

Lpót Szalvátor főherceg a tűzvonalban.

Bécs, szeptember 18. A *Neues Wiener Tagblatt* jelenti: *Lipót Szalvátor* főherceg, a tűzesség főfelügyelője az északi harctéren a tűzvonalban állott. A főherceg hősiesség magatartása a csapatokat óriási lelkesedésre ragadta.

Baklanoff baritonista elesett.

Bécs, szeptember 18. Az *Extrablatt* arról értesül, hogy *Baklanoff*, a világhírű orosz baritonista a kraszniki csatában elesett.

(Baklanoff utóljára tavaly télen vendégszerepelt Budapesten a Népoperában feleségével, *Lipkowska Lidia* énekesnővel; különösen a *Rigolettóban* volt nagy sikerük.)

A szerb hadsereg hatodrésze megsemmisült

Bécs, szeptember 18. A *Neues Wiener Tagblatt* tüzetesen foglalkozik a szerb sereg betörési kísérleteinek csapataink által történt meghiusításával és megállapítja, hogy a szerb betörések elleni akciónkkal két szerb sereget teljesen megsemmisítettünk s ezzel az egész szerb hadseregnek egy hatodrésze elveszett.

A szerb betörés orosz parancsra történt.

Bécs, szeptember 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *Neues Wiener Tagblatt* megállapítja, hogy a szerbek délvidéki betörése az orosz vezérkar parancsára történt. Ez is el-

árulja, mennyire tájékozatlanok az oroszok haderőnk erő-ágainak elosztását illetőleg. A szerb betöréssel szemben föllépő ellen-offenzívánk után minden további szerb betörés kizártnak tekintendő.

Szerbiában ébrednek

Bécs, szeptember 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *Südslawische Korrespondenz* abszolúte hiteles beszélgetést közöl egy Nisből Szalonikibe érkezett kiváló államférfival, aki elmondta, hogy Szerbiában tisztán látják már a Karagyorgyevics-dinasztia monarchia-ellenes politikájának gyászos következményeit és hogy Péter királynak nem marad más választása, mint hogy egész családjával és tanácsadóival örökre elhagyja Szerbiát. Franciaország katonai összeomlásával Oroszország Szerbiát magával rántja a romlásba.

A párisi csata

Berlin, szeptember 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy vezérkar közli:

Az Oise és a Maas közötti ütközetben végső döntés még mindig nem történt, bizonyos jelek azonban arra vallanak, hogy az ellenség ellenálló ereje kezd megbénulni. A franciák által nagy bravúrral megkísérelt áttörés a szélső német jobbszárnyon a mi csapatainknak minden különösebb erőfeszítése nélkül végül magában összeomlott. A német hadsereg középső része, lassan, de biztosan tért hódít. A Maas jobb partján a szélső ponton az ellenségnek Verdunból megkísérelt ki-rohanásait könnyű szerrel visszavetettük.

A franciák nem biznak a győzelemben.

Kopenhága, szeptember 18. (Magyar Távirati Iroda.)

A hivatalos francia jelentések a Marne melletti harcokról szólva, óvják a közvéleményt az optimizmustól. Éppen azért nagy visszatetszést kelt a francia lakosságban, hogy Miklós cár és Pioncaré táviratilag üdvözölték egymást.

A németek győzelmei a párisi csatában

Berlin, szeptember 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás ma délelőtt tegnapi jelentésének kiegészítéseképpen a következőket közli:

A 13-ik és a 4-ik francia hadtest és egy további hadosztály részei tegnap Neyentől délre döntő vereséget szenvedtek és öt üteget vesztek.

A csatavonalunk egyes állásai ellen intézett ellenséges támadások véresen összeomlottak.

Hasonlóképpen visszautastítottuk a francia alpesi vadászok előnyomulását a Vogézek láncolatánál a Breusch-völgyben.

A Reims mellett levő Chateau-Brimont bevételénél 2500 foglyot ejtettünk. Egyéb-ként nyílt csatában is szintén kerültek foglyok kezeinkbe és zsákmányoltunk lövegeket, de ezek száma még nem tekinthető át.

Francia támadás Oroszország ellen

Róma, szeptember 18. (Magyar Távirati Iroda.)

A párisi „Liberté”, a radikális kormánytöbbség lapja, éles hangon támadja Oroszország taktikáját s a következőket írja:

Oroszország megszegte Franciaországgal kötött szövetségét, amikor hadseregének túlnyomó részével Szerbia érdekében az osztrák-magyar monarchia ellen fordult. Ha most Oroszország a lehető leggyorsabban nem lép fel Németország ellen, úgy a francia-orosz szövetséget megszegettnek kell tekinteni.

Hindenburg előnyomulása Oroszországban

Berlin, szeptember 18. A nagy főhadiszállás jelenti:

A keleti hadsereg a Suwalki-kormányzóságban folytatja hadműveleteit. Egyes részét most Osoviec vára ellen nyomulnak előre.

Orosz tábornok német haditörvényszék előtt

Berlin, szeptember 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Wolff-ügynökség jelenti:

Martos tábornokot, a 15-ik orosz hadtest parancsnokát, aki elreidelte, hogy csapatai minden keletporoszországi helységet gyujtsanak fel és minden férfi-lakost, ha nem is vett részt a harcban s ha készségesen kiszolgált is az élelmiszereket és egyebeket is, löjjenek agyon, — láncra verve Halleba viték, ahol hadbírótság elé fogják állítani.

Német proklamáció a lengyelekhez.

Berlin, szeptember 18. Mint egy, a *Kreuzzeitung*-nak rendelkezésére bocsátott levélből kitűnik, Morgen altábornagy a következő proklamációt intézte a lengyelekhez:

Lonza és Varsó kerületének polgársága!

Az orosz Narew-hadsereg megsemmisült. Több, mint százezer ember a 13. és 15. hadtestek parancsnokaival együtt a mi foglyunk s háromszáz ágyút zsákmányoltunk. Az orosz ge visszavonulóban van keleti irányban. Az osztrák-magyar seregek győzedelmesen nyomulnak előre Galiciában. A franciák és angolok Franciaországban megsemmisítő vereséget szenvedtek. Belgium német igazgatás alá került.

Én a seregimmel, mint a további német seregek előőrse jövök hozzátok, mint jóbarát. Esméljetelek és üzzük el a ti szép országotokból az orosz barbárokat, hogy országotok ismét visszakapja politikai és vallási szabadságát. Ez az akarata hatalmas és kegyelmes császáromnak.

Csapataim utasítást kaptak, hogy veletek barátként bánjanak. Megízettünk nektek azért, amit nekünk szállítottok. Töletek és a ti ismert lovágias fölfogástoktól elvárom, hogy bennünket, mint szövetségeseket, vendégszeretben fogadjatok.

Vilna-hadsereg és Rennekamp tábornok serege szeptemberében.

Von Morgen altábornagy.

Kiadatott a lengyel királyságban, 1914.

Románia semleges marad

Bukarest, szeptember 18. (Magyar Távirati Iroda.)

A király elnöklété alatt tegnap koronatanács volt, amelyen megerősítették a július 21-iki (6-naptár szerint) koronatanács határozatát, hogy Románia továbbra is megőrzi semlegességét.

Japan háboruja

Tokio, szeptember 18. (Magyar Távirati Iroda.)

A kamara tegnapi ülésén Yukio igazságügyminiszter egy interpellációra válaszolva, kijelentette, hogy ha Japan elfoglalta Kiao-csaut, meg fog szünni az ellenségeskedés a kínai vizeken. Ha azonban Németország fenyegetni fogja a déli vizeket, az esetben Japan segíteni fogja Angliát.

Közlegényből hadnagy lett a harctéren

Nagykanizsáról jelenti tudósítónk: A napokban élénk feltűnést keltett Nagykanizsán egy fiatal katona, akinek durva legénységi bluzát vadonatúj aranycsillag ékesítette s rövid legénységi kardján tisztí kardbojtt függött. A fiatal tiszt még egy héttel ezelőtt a legénységi létszámba tartozott, mint altiszt s retenthetetlen vitézségével szolgált rá a rendkívüli kitüntetésre.

Lehota Jánosnak hívják a hős katonát, a budapesti 4-ik vártüzér ezredben szolgált, a hova három évre vonult be, mint közlegény. A mostani háboruban rövidesen elérte a legmagasabb altisztí rangot s tüzemester lett a galíciai mezei tüzérségnél. A legutóbbi ütközetekben egyetlen napon három nehéz sebet kapott, mindhármát a ballábába s csodálatosképpen egyazon helyen. Azonban nem jelentkezett a tábori kórházban, hanem tovább harcolt. Másnap ismét megsebesült: spranell-szilánk érte a mellén s huszonöt centiméter hosszúságú sebet szántott rajta. Még ez sem gátolta harc képességét. Rohamot vezényelt s az ellenségtől elvett egy ezredzászlót.

Mikor Auffenberg tábornok erről értesült, maga elé rendelte a hőst, aki azonban még ebben az utjában is megsebesült: egy spranell a kezefejét roncsolta össze. Ekkor eszméletlenül esett össze s hordágyon vitték Auffenberg elé. Meleg dicséretet kapott s már itt közölték vele, hogy előterjesztik hősiességéért Ő Felsége elé hadnagygyá való kinevezésre.

Mivel sérülése rendkívül súlyos volt, a soproni kórházba szállították. Itt érte a kitüntetés. Hadnagyi rangot és arany vitézségi érmet kapott és élete fogytáig ezer korona évi jutalmat fog kapni. Mihelyt jobban lett, Nagykanizsára ment testvérbarátját meglátogatni. A nagykanizsai tisztikarból sokan üdvözölték az új tisztet, aki azelőtt törvényszéki hivatalnok volt.

LIRANIA

Debreczen legnagobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

SZOMBATON — VASÁRNAP
szeptember hó 19-én, 20-án

KISÉRT A MULT

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

A vad hátyúk. Tudományos felv.

Dofa nagyon éhes. Kacagató.

Borzálmák szigete. Amerikai életkép 2 felvonásban.

Belfort és környéke, melyet a német hadsereg elfoglalt.

Poldor és a macskák. Böhözt.

Ma szombaton d. u. 3 órától 6-ig és 5-től 7-ig félhelyára, ifjúsági előadások.

Folytatólagos bemutet.

Vasárnap délután 3 órától 7-ig félhelyárak, 7 órától rendes helyárak.

A debreceni segítő-akció

A hajdunánási vasut a debreceni és hajdumegyei katonák családjaiért

A miniszterelnök levele a főispánhoz.

Tisza István gróf miniszterelnöktől ma a következő levél érkezett Domahidy Elemér főispánhoz:

Urbán Adolf udvari tanácsos a nagyváradi-bélelyes-vaskóhi és a debrecen-hajdunánási vasut-társaságok nevében 100,000 koronát fizetett le a miniszterelnökség pénztáránál azzal, hogy ez az összeg az Országos Vörös Kereszt Egylet és a hadbavonultak viszsamaradt családtagjainak segélyezésére fordítottassék, olyképen, hogy mivel az említett két társaság székhelye Nagyvárad, illetve Debrecen, a szétosztásnál e két városra, valamint Bihar- és Hajdúvármegyékre legyen tekintettel.

Ehez képest 50,000, azaz ötvenezer koronát azon kérelemmel küldök meg Méltóságodnak, hogy ezen összegből 25,000 koronát Debrecen városnak, 25,000 koronát pedig Hajdúvármegyének eljuttatni és egyúttal az iránt is intézkedni sziveskedjék, hogy ugy Debrecen városban, mint Hajdúvármegyénél a Vörös Kereszt céljaira és a hadbavonultak családjaiknak segélyalapja javára egyképen 12,500—12,500 korona fordítottassék.

Budapest, 1914. szept. hó 14.

Tisza.

A sebesült katonákért.

A Vörös Kereszt Egyesület debreceni fiókjának céljaira újabb a következő adományok folytak be a Debreceni Első Takarékpénztár pénztárához:

Sturm János 5, Szauer Károly 2, Mészáros Pál 2, Viktor József 2, Széll József 1, Erdély József 5, id. Szilágyi József 2, Farkas János 2, Bézi Gábor 2, Szivák Bálint 1, Stürm János 1, Damjanich Dezső 1, Staszny Gyula 1, Boldizsár János 1, Góczy István 1, Tokai István 1, Vértesi István 1, Zimányi Sámuel 1, ifj. Szilágyi József 1, Szabó Lajos 1, Almásy Imre 5, Ménes Erzsike 1, Dihe-Bálint 1, Balla Jenő örnagyné 20, Szabó Ernő örnagyné 16, Tikos József 10, Lusztig Károly 50, dr. Brunner 5, Olvashatlan 5, Tihanyi József 10, Kuthy Zsigmond 5, dr. Kuthy Sándor 10, Olvashatlan 5, Ippen és Schwarz 5, dr. Markovich Elemér 20, Bernáth Jenő 20, Statusquo izr. test. gyűjtése 20, Tóby József 10, W. Gy. 10, Pákozdy Sándor 5, Büchler Artur 10, Max Abelsberg 10, Geiger Simon 20, Olvashatlan 5, Nagy Gyuláné 5, Muháros Jánosné 2, Reichbauer Jenőné 3, ifj. Gyarmathy Istvánné 3, Klimó August 1, özv. Bakos Istvánné 5, özv. Nagy Károlyné 2, Reithoffer Rezsóné 50 fill., Kovács Margit 1, Németi József 1, Aszmann Ferenc 1, Cserenyés Helfersohn fogadás 2, Debreceni Ipar-és Kereskedelmi Bank 600, dr. Löfkovits Márton és neje 100, dr. Löfkovits Artur 100, Kontsek Géza 100, Aufrecht Vilmos 100, Debreceni Gazdák Bankja 100, Groh Ferenc prépost (1000 koronás adományának teljes kifizetésére) 900, Márton Imre 100, B. Kövesdy Imre 20, Balás Odón 5, Serly Éde 10. Összesen 2473 kor. 50 fillér.

Ehez hozzáadva a már kimutatott 9985 kor. 31 fillért, a gyűjtés eddigi eredménye összesen 12,458 kor. 81 fill.

Aranyat vasért.

A behívott katonák családjaiknak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: Klein Józsa 1 pár arany fülbevaló, Laczkó Mancsi 1 pár arany fülbevaló, 2 darab törmelék, Debreczeni Annus 1 arany medaillon, 2 ezüst karperec, 1 pár arany fülbevaló, 4 ezüst kanál, 1 ezüst érem, Laczkó Károlyné

1 ezüst kanál, 1 ezüst bross, N. N. 1 ezüst cukorkafőző, Erdei Irén 2 ezüst gyűrű, Erdei Vilma 1 arany gyűrű, Borgida Endre 1 ezüst óra, Kiss István 1 ezüst gomb, 2 érme, Feldmesser Hermanné 1 arany gyűrű, Fuchs Irén aranytörmelék, 1 ezüst karperec, Dobray Mária 1 ezüst éremtok, Csülködy Juliska 1 arany és - ezüst gyűrű, Ö. Z. 1 arany gyűrű, P. M. 1 arany karperec, Czégely Ilonka Ilonka 1 arany gyűrű, 1 arany karperec, Dakuné 1 arany gyűrű, 1 pár fülbevaló, N. N. 1 arany gyűrű, Hoffer Erzsébet 1 ezüst karperec, Gubenyácz Ilonka 1 pár arany fülbevaló, Cs. Szücs Etelka 1 arany gyűrű, Czibere János ezüst törmelék, Huszár György 1 arany medaillon, Neuhauser Karcsi 1 pár arany inggomb, Neuhauser József 1 pár arany fülbevaló, Huszár György 1 arany medaillon, Braun Irén 1 arany gyűrű, Udvarhelyi Lajosné 1 arany kereszt, 1 tört arany gyűrű, 1 ezüst gyűrű, 1 medaillon, 1 érme, Bálint Jánosné 1 arany kereszt, 1 pár arany fülbevaló, 1 arany gyűrű, Bálint Juliska, 1 arany gyűrű, 1 ezüst sziv, 3 ezüst karperec.

Hősapkát és érmelegítőt.

A segélyző bizottság kéri a közönséget, hogy a már kész hősapkát, fej-, csukló-, térd- és hasvédőket a főispáni titkári hivatalba keresztkötés alatt és névvel ellátva mielőbb eljuttatni sziveskedjenek.

A hölgyek beosztása az üdítő állomáson.

A Vörös Kereszt Egylet debreceni fiókjának vezetősége, hogy az üdítő-állomásra a kezelésében nagyobb rendet hozzon be, a szolgálatra vállalkozott hölgyeket nyolcastizes csoportokba osztotta be két-két vezető vezetése alatt s most a hölgyek csak a maguk csoportjában s a részükre meghatározott időben teljesíthetnek szolgálatot.

Az új rend szeptember 17-én reggel már életbe lépett. E rend szerint az egyes csoportok betítkkel vannak ellátva s a csoportok vezetői a következők:

- A) csoport: Czébel Gusztávné és Kolbenhayer Kálmánné.
B) csoport: Olchváry Lászlóné és dr. Tüdös Jánosné.
C) csoport: Fürst Ödönné, Léderer Ferencné.
D) csoport: Csanak Józsefné, Sesztina Jenőné.
E) csoport: Bosznay Itsvánné, Bosznay Károlyné.
F) csoport: Fráter Erzsébet, P. Nagy Zoltánné.
G) csoport: Geiger Simonné, Tihanyi Józsefné.
H) csoport: Sz. Tóth Béláné, Bárdos Gézánné.
I) csoport: Kesserü Lajosné, Sass Béláné.
K) csoport: Balkányi Emilné, Sáfrány Lajosné.
L) csoport: Galánffy Jánosné, Verzár Kálmánné.
M) csoport: Dávid Istvánné, Fráter Józsefné.
N) csoport: Horvay Róbertné, Suhajda Béláné.
O) csoport: dr. Fejér Ferencné, Nyiry Gézánné.
P) csoport: dr. Löfkovits Mártonné, dr. Szász Adolfné.

A csoportok közül az A), B), C) csoporttól kezdve hármanként teljesítenek főlváltott szolgálatot az üdítő állomáson és pedig az egyik csoport 8—2, a második 2—10, a harmadik 10—8-ig. A sorrend folyton váltakozik s így az a csoport, amely először 8-tól 2-ig teljesít szolgálatot, másodszor már 10-től 8-ig lesz szolgálatban.

Egy-egy csoportban a vezetőknél kivül 8—10 hölgy van.

A polgárőrök fogadalma

A főhívás, amelyet Rostás István főkapitány bocsátott ki Debrecen város közönségéhez, hogy a polgárőri teendők végzésére jelentkezzenek, a legszebb eredménnyel járt. Mintegy 650 férfi jelentkezett polgárőrnek, akiknek legnagyobb része ma délután tette le a fogadalmat.

Az ünnepélyes aktusnál Kovács József polgármester elnökolt s jelen voltak a rendőrség részéről Rostás István főkapitány, Harányi Imre dr. és Ozory István rendőrkapitányok és mintegy 400 polgárőr.

A főkapitány a megjelentek üdvözlése után ismertette a polgárőrségre vonatkozó szabályzatot, a polgárőrök kötelességeit, azután közölte, hogy csoportokba osztva fognak csoportvezetők vezetése alatt szolgálatot teljesíteni. Figyelmeztette őket, hogy kötelességeik teljesítésében járjanak el humánusan a polgársággal szemben s hatalmukkal vissza ne éljenek.

Ezután fölolvasták a névsort s a jelenlévők letették a fogadalmat, majd aláírták mindnyájan az ívet, végül a csoportvezetők átvették a csoportjaikról szóló névjegyzéket s az ideiglenes jelvényeket, amely egy rövid, a kabátban viselendő nemzeti színi szalagból áll, amelyen a rendőrség pecsétje és e szó van: „Polgárőr“.

A polgárőrök valamennyien a főkapitány által kiállított névre szóló nyomtatott igazolványt kaptak, amellyel az esetben, ha funkciót teljesítenek, vagy valakit igazolásra szólítanak föl, magukat is igazolni tudják.

A hivatalos formások után Rostás István főkapitány rövid lelkesítő beszédet intézett a polgárőrökhöz, kérve őket, hogy e történelmi nehéz időkben vállalt hazafias kötelességeiket lelkesedéssel és lelkiismeretesen teljesítsék.

A polgárőrök megéljenztek a főkapitányt.

Az őrség működését a legközelebbi napokban már megkezdí.

— **Ötvenöt éves koráig mindenki katona legyen.** Nagybecskerek, szeptember 18. Több száz aláírással ma kérvényt küldtek Tisza István gróf miniszterelnökhöz: *hivassa össze az országgyűlést és terjesszen be törvényjavaslatot, hogy tizennyolc évetől ötvenöt évig mindenki katonaköteles legyen.*

URANUS

SZOMBATON — VASÁRNAP
szeptember hó 19-én, 20-án

A vasszekrény titka

Társadalmi dráma 2 felvonásban.

Polidor mint levelhordó. Kacagató.
A vagyonos nagybácsi. Humoros.
APA ÉS FIU. Katonai történet 2 felvonásban.
Falka nagyon falánk. Bohózat.
Grotensaj és vidéke. Olasz tájkép.

Egyesleges helyárak: Páholy 4 személyre 2 K 50 fillér. Zsölye, sártarók 50 fillér, I. hely 30 fillér, II. hely 20 fillér.

Előadások: Szombaton este 6 órától 12-ig. — Vasárnap d. u. 3 órától 12-ig folytatódás be nemetel.

HÉTFŐN — KEDDEN

Teljesen új műsor!!!

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 20-án prédikálni fognak: a Nagytemplomban Baltazár Dezső dr. püspök, délután Konrád Zoltán s. lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Fazekas János s. lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész, délután Farkas János s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Kovács János vallásoktató lelkész, délután Demeter Gyula s. lelkész, az Árpád-téri templomban Dicsőfi József lelkész, délután Balogh Béla s. lelkész, az ispotályi templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután Polgár Gyula s. lelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallástanár.

A Debreceni Városi Dalegyelet a sebesült katonákról és elhunyt hősekről emlékező alkalmi istentiszteletet, melyet Baltazár Dezső dr. püspök vasárnap délelőtt 9 órától tart a Nagytemplomban, két hatalmas férfikart fog előadni. Az első darab lesz: Schubert: „A teremthöz” című gyönyörű himnusza, a második a Káldy Gyula által átírt kurucdalok közül: „II. Rákóczi Ferenc imádsága”.

Lampionos zenés fölvonulás. Dávidház y Kálmán ipartestületi elnök lelkes hang felhívására Debrecen ifjúsága ma este lampionos zenés fölvonulást rendezett ama negyven református segédlelkész dicséretes elhatározásának lelkesítő hatása alatt, akik bármikor készek, ha kell, papi palástjukat letenni és fegyvert ragadni a haza védelmére. A több száz főre menő tömeg a Royal-kávéház előtt gyülekezett s innen indultak el lampionnal este fél 8 órakor a Nagytemplom előtti Kossuth-szoborig. A menetet három zenekar nyitotta meg; az utvonalon indulókat és hazafias dalokat felváltva játszottak a zenekarok. A szobor előtt a teológus ifjúság csoportja csatlakozott a menethez, amely ekkorra már ötezer főre szaporodott. A nagytemplom előtt többen beszédet intéztek a tömeghez, amely a lampionos ifjúsággal a városháza elé vonult, ahol lelkesítő beszédek után eloszlottak.

Egy huszárezredes hősi halála. Nyiregyházaírók írják lapunknak, hogy a nyiregyházi 14-ik közös huszárezred parancsnokságától érkezett hivatalos értesítés szerint Mayer Béla, az ezred debreceni származású vitéz alezredese, a Bucac melletti lovas ütközetben augusztus hó 23-ikán hősi halált halt. Ebben az ütközetben a huszárezred ötszörös túlyomó ellenséggel állott szemben. A huszárokat az atléta természetű alezredes vezette rohamra, mindenütt elől száguldva. Roham közben, mialatt szemtanuk állítása szerint részint ismétlő pisztolyával, majd közelebb érve, kardjával legalább tíz kőzákot ejtett el, valósággal utat vágott a kozákok sorában és mélyen benyomult közéjük. A túlyomó ellen mindenfelől a hő alezredesre támadt. Azt még látták, mikor lehanyatlott lováról s köröskörül rárohantak. Ettől kezdve a hiteles közelebbi részletek hiányoznak. A hadügyminiszteriumban mint „eltűnt” szerepelt a nyilvántartásban hosszabb ideig, míg most megérkezett a hivatalos értesítés elhunytáról. A polgári társadalomban is közkedvelt alezredes, ki özvegyet és egy gimnázista fiut hagyott hátra, a postahivatal volt főnökének, néhai Mayer Antalnak legidősebb fia volt. Testvére, Mayer Antal tb. kanonok, a nagyváradi Szent József-intézet alkormányzója.

Vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok felkéretnek, hogy ma, szombaton, 19-én délután 3 órakor a Gambrius külön termében tartandó rendkívüli gyűlésre mindannyian megjelenni sziveskedjenek. Márkus Jenő elnök.

Max Linder mozisínész elesett. — Berlin, szeptember 18. Max Linder, a híres francia mozisínész, a filmekről jól ismert komikus, **Lüttichnél elesett.**

Debrecen ellátása fűtő-anyaggal. A gazdasági érdekvéviselője permanens bizottsága tegnap tartott ülésén főleg Debrecen lakosságának a téli fűtéshez szükséges szénrel és kokszzsal leendő ellátásának kérdésével foglalkozott. A városi közüzemeknek és a gyáraknak szén szükséglete már körülbelül biztosítva van. A magánfogyasztás szükséglete hozzávetőleges becslés szerint 5-600 waggonra tehető s ez a mennyiség kőtések útján szintén biztosítva volna. A jelenlegi háborus bonyodalmak között teljesen biztosítottak azonban csak a már beszállított és helyben el is raktározott szén- és kokszmennyiség tekintetében. A magánfogyasztás egész szükségletének leszállítása és elraktározása csak úgy eszközölhető, ha a szükséges szállítási eszközöket a város igyekszik biztosítani és rendelkezésre adja a szükséges rakterületet is. A város egyik legnagyobb vállalata rendszeresen foglalkozik szén és kokszt árúszítással s így a város e feltétlenül szükséges szociális gondoskodás kellő szervezettel rendelkezik.

Az ülés tárgyalásai alapján a kereskedelmi- és iparkamara átiratot intézett a városi tanácshoz. Beható eszmecsere folytatólag még a bizottság az új moratorium-rendelethez szemben felmerült kívánságok és javaslatok felett és egyéb aktuális kereskedelmi és ipari vonatkozású kérdésekben.

A Vöröskereszt újságládája (Piac-u. 23.) tartalmát mai nap folyamán a cs. és kir. katonai és magy. kir. honvédkórház sebesülteinek küldtem ki. — Miután német anyanyelvű sebesültek is nagy számmal vannak, kérem a közönséget német lapok és olvasmányok beküldésére is. **Sesztina Jenő.**

A külföldön tartózkodó osztrák és magyar alattvalók védelme. A kereskedelemügyi miniszter a külügyminisztertől vett értesítés alapján leiratban közli a várossal, hogy az ellenséges országok, nevezetesen Orosz-, Franciaország, Anglia és Szerbia területén tartózkodó magyar és osztrák alattvalók védelmét az Egyesült Államok külképviselete, míg Montenegróban ideiglenesen Görögország, Uj-Szerbiában pedig Olaszország követei látják el. Megjegyzni a miniszter, hogy az Egyesült Államok Szerbiában meghatalmazott követe — Bukarestben székel.

Tankönyvek féláron Harmathynál.
Ifjúsági előadás az Urániában. Az Uránia mozgó igazgatósága ma, szombaton délután rendezi a szezonban az első ifjúsági előadást, mely kiváló gondtal, művészi érzéssel, nagy körültekintéssel van összeválogatva. Ezen előadások, melyek délután 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig tartanak, félhelyáruak s különös figyelmükbe ajánljuk a szülőknek, a tanári és tanítói karnak. Ezen ifjúsági előadásokat az Uránia mozgó minden szombaton délután megismétli.

A Népiroda munkásközvetítési osztályánál szeptember hó 17-én volt:

Munkáskínálat: Asztalos 56, ács 21, bádógos 11, borbély 6, betonos 1, cipész és csizmadia 53, cukrász 1, dajka 3, elektrotechnikus 1, fémestergályos 2, fűszeres 4, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 50, gyári munkás 89, kazánfűtő 14, kályhás 1, kefékötő 9, kárpitos 5, kovács 26, kerékgyártó 17, kőműves 81, könyvkötő 1, könyvnyomdász 9, kertész 1, lakatos 56, mázó 10, mézszáros 2, mindenes 12, molnár 5, mezei munkás 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámos nő 129, papucsos 2, palafedő 2, pincér 2, rajzó 4, reszelővágó 1, ruhafestő 1, sütő 1, magyarszabó 7, németyszabó 41, szobafestő 9, szijgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 2, üzleti alkalmazott 37, varrónő 12, géplakatos 8, kereskedő 5. Összesen 1171.

Munkáskereslet: Raktárba 200, kovács 6, mezőgazdasági munkásnő 10, kondás 1, gulyás 1, béres 6, szabó tanonc 1, csizmadia tanonc 1, csizmadia segéd 8, cipész segéd 21, borbély 4, kerékgyártó 2, mindenes 1, szakácsnő 1, kertész 1. Összesen 301.

Vidékről

apróhirdetéseket legelőszerebb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

A Debreceni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Jellegű leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A DEUTSCH-Isleleketben tescheni vaj, Andrassy vaj, trós vaj és gyenge vajas lipótól turó mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-különlegességek óriási raktára I. INDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatárú nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Különbejártat két szoba központi fűtéssel, villanyvilágítással butorozatlanul esetleg butorozva azonnal kiadó. Felvilágosítást ad Verbőczy-utca 2. szám alatt, II. kapunál a házmester.

Nyelvmesternő lakás vagy ellátás ellenében órákat adna. Timár-utca 19. Fehérné lakása.

Keresek megvételre egy 3-mas jókarban levő pénzszekrényt. Cim a kiadóhivatalban.

2-3 iskolai tanuló

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Lapkihordók

magas jutalék mellett jelenkezzenek Piac-utca 49. sz. II. udvar, I. em. reggel 9 órától.

Takarítónő ki szobaleány volt, jó bizonyítvánnyal keresetlik. Sesta-kert, Poroszlaj-ut 40. Írtekezhetni délelőtt 9-10-ig.

Intelligens tisztességes uri hölgy ismeretségét keresi uri fiu, kellemes szórakozásból. Leveleket kérem „Tavas” jellegére a főpostára.

Kapucédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és 1-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelzálogra 140 K
Hasi sorsjegyre . . . 90 K
Ost. vörös kereszt s. . . 40 K
Olasz vörös kereszt s. . . 38 K
Erzsébet sorsjegyre . . . 7 K
Jászai . . . 10 K
Basilika . . . 20 K
Magy. vörös kereszt s. . . 22 K

A kölcsön apró részletekben törleszhető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre fölemeljük. Bészletárátára vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreceni Közlöny Közlönyútatói Részv. Társ. bankosztálya SIMONFFY-UTCZA 12. SZÁM. Telefon 298. Alapítást év 1878.

KIADÓ gargonlakás.

Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butorozva vagy üresen november elsejére kiadó. Továbbá kiadó egy kiftűpő borbély is. Értekezhetni ugyanott Gáll Vilmos bir. végrehajtónál.

Intézeti fehérneműek fiuk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők kötények — asztalneműek — paplanok matracok

Donogán és Somossynál DEBRECZEN, Kistemplombazár

Kik a háboru miatt

nem utazhattak Karlsbad vagy Marienbadba, azoknak biztos gyógyulást hoz a

„MAGUS” gläubersós gyógyvízzel folytatott házi ivókúra.

Kérdezze meg házi orvosát ! ! ! !

Díjtalan ismertetőt küld az Ivándi gyógyforrás vállalat, Budapest, VI., Felsőerdősor 33, vagy a debreczeni főraktár:

Kontsek Géza cég Debreczen, Kossuth-utca.